

Asia: VN/22377/2023

Lausuntopyyntö hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi yleisestä asumistuesta annetun lain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Lausuntopyyntönumeron diaarinumero: VN/22377/2023

Lausunto Sosiaali- ja terveysministeriölle 19.9.2023

Hallituksen esitys laiksi eduskunnalle yleisestä asumistuesta annetun lain muuttamisesta.

Suomen ohjelmatoimistojen ja agenttien etujärjestö Suomen ohjelmatoimistot ja Agentit ry kiittää mahdollisuudesta lausua hallituksen esitysluonnokseen asumistuesta annetun lain muuttamisesta.

Suomen ohjelmatoimistot ja agentit ry (jäljempänä SOA) on vuodesta 1996 toiminut yhdistys, joka edustaa suurinta osaa Suomen ohjelmatoimistoista ja sitä kautta myös suurinta osaa täällä toimivista artisteista. SOA tekee työtä parantaakseen jäsenistönsä ammattialan edellytyksiä ja mm. ylläpitää maassamme yleisesti käytössä olevia ja virallisia esiintyjämyynnin ohjelmatoimitusehtoja.

Lakiesitys asumistuen muuttamisesta:

Tausta ja tavoitteet:

Hallitusohjelman mukaan asumistuen kokonaisuudistuksen tavoitteena on tukien kohdistuminen tukea eniten tarvitseville ryhmille. Yleisestä asumistuesta poistetaan 300 euron ansiotulovähennys.

Yleisen asumistuen perusomavastuu korotetaan 42 %:sta 50 %:iin. Asumistuen taso tarkistetaan 70 prosenttiin hyväksytyjen asumismenojen ja perusomavastuun erotuksesta. Asumistuen kuntaryhmät 1 ja 2 yhtenäistetään tasolle 2. ja omistusasuntoon ei saa jatkossa yleistä asumistukea.

Esityksen tavoitteena valtion talouden tasapainottaminen ja asumistukimenojen voimakkaan kasvun hillitseminen. Tässä esityksessä ehdotetuilla muutoksilla asumistukimenojen tavoitellaan vähentyvän noin 385 miljoonalla eurolla vuodessa, mikä vahvistaisi julkista taloutta nettomääräisesti noin 305 miljoonalla eurolla. Vaikutukset syntyisivät vaiheittain siten, että julkisen talouden säästöstä vähintään 105 miljoonaa syntyy vuonna 2024, vähintään 245 miljoonaa vuonna 2025 ja täydet 305 miljoonaa vuonna 2026.

Lausunto:

Suomen Ohjelmatoimistot ja Agentit pitää osittain hallituksen esitystä kannatettavana valtiontalouden tasapainottamisen kannalta.

Esitys ei kuitenkaan kohtelee alueittain kasvukeskuksia tasavertaisesti (Helsinki versus lähikunnat) muiden alueiden kanssa. SOA korostaa, että asumiskustannukset Helsingissä ovat huomattavasti korkeammat, kuin lähialueilla. Sen lisäksi hallituksen esitys ei ota huomioon nyky-yhteiskunnan realiteetteja. Epätyyppillinen työ, osa-aikatyö ja muut työn muodot ovat enenevässä määrin nyky-yhteiskunnan arkea, kuin kokoaikatyö, johonka ajatuksellisesti asumistuen muutoksella tähdätään. Erityisesti kasvukeskuksissa tapahtuma- ja palvelualoilla työskentelee runsaasti työvoimaa osa-aika- tai kausiluonteisissa työpaikoissa. Tässä kohtaa ansiotulovähennyksen poistaminen (300€) ei edesauta kokoaikatyön vastaanottamista vaan asettaa ihmiset yhä enemmän kannustinloukkojen piiriin – uudistus ei kannusta ottamaan vastaan edes osa-aika- tai kausiluontoista työtä. Tapahtumalalla (mukaan lukien ohjelmatoimistojen toiminta) alan vetovoiman pelätään uudistuksen myötä vähenevän. Osa-aika- ja sesonkityöhön nojaavan tapahtuma-alan työvoimapula pahenee mikä tuskin on uudistuksen tarkoitus.

Ansiotulovähennykset ja aluekohtainen yhtenäistäminen edesauttaa myös pakoa kasvukeskuksesta (Helsinki) pienempiin keskuksiin, mikä puolestaan vähentää tapahtuma-alan sesonkityöntekijöiden määrää. Myös palvelualat voivat tässä kohtaa menettää rajusti työvoimaa.

SOA ehdottaa, että sosiaali- ja terveysministeriö vielä harkitsee ansiotulovähennyksen poistoa niin asumistuen kuin työmarkkinatuen osalta ja tekee tarkan kokonaisarviointin eri aloille ja ihmisryhmiin kohdistuvista leikkauksista. Pikaisesti kokoon kyhätty laki aiheuttaa enemmän kustannuksia valtiontaloudelle, kuin edesauttaa sen tasapainottamista.

Helsingissä 20.9.2023

Laura Haarala, toiminnanjohtaja / SOA – Suomen Ohjelmatoimistot ja Agentit ry

toiminnanjohtaja@ohjelmatoimistot.fi

+358 40 526 7260

Haarala Laura
Suomen Ohjelmatoimistot ja Agentit ry